



## Metodika výuky k získání odbornosti - VELITEL

Zná hlavní zásady při výjezdu jednotky k požáru nebo mimořádné události, zná základní činnosti prováděné při zásahu a po ukončení zásahu, zná nebezpečí, která hrozí na místě požáru nebo zásahu.

Odznak plní děti od 11 - 18 let (starší kategorie nebo dorost) po splnění odbornosti CVIČITEL.

### Při zkouškách bude hodnoceno:

Test:	- 10 otázek z testu CVIČITEL - 10 otázek z testu VELITEL
Praktické zkoušky:	- 1 otázka z každého okruhu znalostí odbornosti VELITEL (celkem 4 otázky)

### Doporučená literatura:

- Metodika výuky odbornosti CVIČITEL
- Bojový řád jednotek PO
- Výukové materiály ke stažení - [www.hzscr.cz](http://www.hzscr.cz)

### Učební okruhy - obsah :

1. Znalost průběhu a činností prováděných při výjezdu jednotky k zásahu
2. Znalost základních činností prováděných při zásahu
3. Znalost činností prováděných po ukončení zásahu
4. Znalost nebezpečí hrozících při zásahu

## **1. Znalost průběhu výjezdu jednotky a činností při něm vykonávaných**

Každý zásah má svá specifika, avšak v zásadě se každý výjezd k zásahu člení na tyto jednotlivé činnosti.

### 1. Přijetí zprávy o události

Ohlašovna požáru (případně operační středisko) musí zjistit při telefonátu maximum informací, zejména:

- přesnou adresu události
- druh události (požár, živelná pohroma, jiná mimořádná událost, např. havárie vozidla apod.)
- bližší údaje potřebné pro jednotku (ohrožení osob, charakter objektu, jiná nebezpečí)
- nejvhodnější příjezdovou trasu (je-li třeba ji upřesnit)
- jméno osoby podávající zprávu, její telefonní číslo a místo, odkud je voláno



V případě pochybností o podané zprávě provede obsluha ohlašovny zpětný telefonický dotaz na osobu podávající zprávu.

Při přebírání zprávy je nutno pamatovat na to, že volající může být ve stresu

nebo jinak indisponován vlivem události, proto je nutno při získávání informací postupovat ohleduplně a s velkou rozvahou a asertivitou.

Několikanásobně se opakující zpráva o stejné události od jiných ohlašovatelů může signalizovat událost velkého rozsahu.

### 2. Vyhlášení poplachu jednotce

Cílem je vyzoomět jednotku určenou pro zásah a předat jí informace o události. Vyhlášením poplachu začíná pro jednotku zásah.

### 3. Výjezd jednotky

Cílem výjezdu je odjezd jednotky z místa, kde se v daném okamžiku nachází na určené místo zásahu ve stanoveném časovém limitu (kterým je časový úsek mezi vyhlášením poplachu a odjezdem jednotky).

Při vyhlášení poplachu vyjíždějí jednotky z místa své dislokace nejpozději do:

- a. 2 minut – jednotky složené výlučně z hasičů z povolání
- b. 10 minut – jednotky složené z hasičů, kteří nevykonávají službu jako své povolání
- c. 5 minut – jednotky složené z hasičů uvedených pod písmeny a) a b) nebo z členů, kteří mají pohotovost mimo pracoviště



Při výjezdu musí být jednotka vybavena správnou technikou dle pokynů operačního střediska, dále věcnými prostředky PO dle pokynů velitele jednotky a osobními ochrannými prostředky (přilba, zásahový oděv, zásahová obuv, rukavice apod.).

**Velitel je povinen zkontrolovat připravenost jednotky k výjezdu.**

## 1. Znalost průběhu výjezdu jednotky a činností při něm vykonávaných

### 4. Doprava na místo zásahu

Trasu jízdy na místo zásahu určuje velitel jednotky, pokud není trasa určena operačním střediskem.

Velitel také určuje zda bude použito výstražných světel a výstražného zvukového zařízení, případně kde budou tato zařízení použita. Nemá však pravomoc naříditi řidiči např. rychlejší jízdu, protože za bezpečnost vozidla při jízdě k zásahu zodpovídá řidič vozidla. Může naříditi pouze zastavení nebo zpomalení jízdy, případně změnit trasu nebo cíl jízdy.

Během jízdy může velitel dávat pokyny členům jednotky k jejich vystrojení určenými ochrannými prostředky, např. dýchací technikou apod.



### 5. Příjezd na místo zásahu

Velitel je povinen potvrdit operačnímu středisku příjezd jednotky na místo zásahu a pokud není jeho jednotka na místě zásahu jako první, musí ohlásit svůj příjezd veliteli zásahu.

Pokud je jeho jednotka na místě zásahu jako první, stává se velitel jednotky velitelem zásahu a rozhoduje o nasazení jednotlivých členů jednotky k zásahu. U dalších jednotek rozhoduje o jejich nasazení velitel zásahu, nikoliv jejich velitelé jednotky.

Hasiči mohou vystoupit z vozidla až po povelu svého velitele.



## 2. Základní činnosti prováděné při zásahu

### 1. Průzkum

Průzkum je velmi důležitou a nebezpečnou činností. Podle výsledků průzkumu je veden zásah, na kterém závisí záchrana osob, zvířat a majetku i bezpečnost zasahujících hasičů.

Za organizovaný průzkum je odpovědný velitel zásahu, který dle jeho výsledků organizuje nasazování jednotek a určuje způsoby provedení zásahu.

Průzkum se provádí ihned po příjezdu první jednotky k zásahu a dále nepřetržitě po celou dobu zásahu.

Základními cíly průzkumu je zjištění:

- zda jsou ohroženy osoby, zvířata nebo majetek
- rozsah požáru, způsob a směr jeho šíření a druh hořících materiálů nebo rozsah účinků mimořádné události
- přítomnost nebezpečných látek nebo předmětů, které mohou nepříznivě ovlivnit průběh zásahu (např. hořlavé kapaliny – benzin, tlakové láhve s hořlavými plyny, žíravé látky a kyseliny apod.)
- terénní a jiné podmínky významné pro použití požární techniky a věcných prostředků (např. nutnost použití výškové techniky, záchranných lan, dýchacích přístrojů apod.)

Součástí průzkumu mohou být podle situace i práce, které nesou odkladu z hlediska záchrany osob a ochrany životů hasičů na místě zásahu, tzn. může být např. prováděn průzkum za současného hašení.

Průzkum provádí:

- velitel zásahu a nejméně jeden hasič, nebo
- průzkumná skupina, kterou tvoří nejméně 2 hasiči, nebo
- celá jednotka (zejména jedná-li se o rozsáhlou plochu nebo je-li předpoklad, že se v objektu nachází lidé nebo zvířata)

### 2. Záchrana osob

Při zásahu má záchrana osob přednost před záchranou zvířat a majetku.

Mezi obvyklé způsoby záchrany osob patří:

- samostatný odchod osob – nejčastěji na shromaždiště určené velitelem zásahu
- vyvedení ohrožených osob, které ztratily orientaci nebo nemohly uniknout zakouřenými prostorami
- vynesení ohrožených osob, které se nemohou samostatně pohybovat
- záchrana pomocí výškové techniky (požární automobilové plošiny a žebříky)
- záchrana pomocí záchranných prostředků (přenosné žebříky, záchranné tunely, plachty, seskokové matrace)
- záchrana pomocí lezecké techniky (lezecké úvazky, lana)
- záchrana pomocí vrtulníků
- vyproštění osob z trosk nebo havarovaných automobilů

Není-li možné zajistit transport záchraňované osoby, považuje se za záchranu také zabezpečení životních funkcí a podmínek pro přežití.

Při záchraně většího množství osob se určí jejich pořadí, zpravidla je to pořadí následující: děti, ženy, starci, muži.



## 2. Základní činnosti prováděné při zásahu

### 3. Záchrana zvířat

Záchrana zvířat nikdy nemá přednost před záchranou osob.

Postup při provádění záchrany zvířat:

- a) zjistit množství, druh zvířat a jejich ohrožení
- b) dle možnosti zajistit přítomnost obsluhujícího personálu, chovatelů zvířat apod.
- c) zvolit vhodný způsob záchrany
- d) určit místo, kam budou zvířata vyváděna

Způsoby záchrany zvířat:

- a) otevření kotev, chlívů nebo stájí a umožnění samostatného odchodu zvířat
- b) vyvádění jednotlivých kusů
- c) vyvedení vůdce stáda (ovce, kozy), ostatní jej zpravidla následují
- d) vynesení drobného zvířectva (drůbež, králíci) vhodným způsobem (koše, pytle)
- e) obnovení základních podmínek pro život zvířat v místech ustájení (rychlým odvětráním kouře a tepla, rychlou likvidací požáru apod.)



Doporučené způsoby záchrany některých druhů zvířat:

- a) Koně, krávy a býci se snaží utrhnout a divoce kolem sebe bijí. Nejvhodnější je ke zvířatům přistupovat zepředu, odvázat je a vyvést ven. Pokud to není možné, je třeba zvíře na sebe upozornit, např. poplácáním a promluvením.
- b) Pokud jsou zvířata volně ustájena, vyženeme je ven pokud možno do vymezeného prostoru.
- c) Při záchraně vepřů hrozí nebezpečí pokousání, proto je vytlačujeme ven zezadu a současně vytahujeme za uši, stojíme na boku zvířete.
- d) Ovce a kozy mají snahu zalézt do koutů, po vyvedení vůdce

stáda jej ostatní snadněji následují. Pokud ne, je nutné každé zvíře vyvést samostatně.

- e) Drůbež lze pochytnout do pytlů a vynést ven (pozor na udušení).
- f) Při záchraně úlů se včelstvy ucpeme česna (otvor do úlu) a po jejich přenesení do bezpečí je opět otevřeme (je nutné si chránit zejména obličej a nekryté části těla).
- g) v případě psů, koček, šelem, dravců a ostatních drobných zvířat je nejlépe využít improvizovaných pomůcek na odchyt a přemístění (plachty, pytle, sítě, koše, dřevěné tyče, vidlice). Pro svoji ochranu je možno využít vodního proudu.

### 4. Záchrana majetku

Záchranou majetku se rozumí evakuace materiálu (věcí) z dosahu bezprostředního ohrožení požárem nebo z dosahu účinků jiné mimořádné události.

Jde zejména o tyto situace:

- a) hrozí poškození materiálu ohněm, zplodinami hoření nebo hasební látkou
- b) materiál překáží při likvidaci požáru nebo jiné mimořádné události
- c) jedná se o materiál hrozící výbuchem nebo rozšířením požáru a nelze využít jiných způsobů k jeho ochraně (např. ochlazení)
- d) jedná se o materiál, jehož hmotnost by mohla způsobit zřícení konstrukcí
- e) jde o likvidaci požáru za ztížených podmínek (silný vítr, nedostatek vody apod.) – odstranění hořlavých látek
- f) zmenšení množství hořlavých látek (hašení nádob s hořlavou kapalinou, odčerpání PHM z nádrží vozidel, odlehčení nákladu apod.)

Při vynášení materiálu je nutno určit místo, kam bude materiál vynášen (nesmí bránit zásahu nebo další evakuaci), zajistit jeho ostrahu, popř. soupis cenného materiálu a zajistit jej proti poškození povětrnostními vlivy.



## 3. Ukončení zásahu a následující činnosti

### 1. Předání místa zásahu

Pokud je nutné zabezpečit dohled nad místem, kde se prováděl zásah, provede velitel zásahu předání místa zásahu jeho vlastníku nebo jiné oprávněné osobě.

### 2. Odjezd z místa zásahu

Před odjezdem z místa zásahu provede každý hasič kontrolu své osobní výstroje a věcných prostředků, se kterými zasahoval a uloží je do vozidla. Strojník zkontroluje úplnost a uložení věcných prostředků na vozidle, stav automobilu a oznámí zjištěný stav veliteli jednotky.

Velitel jednotky hlásí odjezd z místa zásahu na příslušné operační středisko.

### 3. Návrat jednotky

Po návratu jednotky na stanici (hasičskou zbrojnici) velitel ohlásí její příjezd (návrat) operačnímu středisku.

Poté velitel zajistí doplnění hasebních látek, chybějící výstroje, očistu a případné opravy požární techniky a věcných prostředků.

Strojník zajistí kontrolu provozuschopnosti vozidla včetně doplnění hasebních látek a kontrolu kompletnosti a uložení věcných prostředků.

## 4. Nebezpečí na místě požáru nebo zásahu

Na místě zásahu jednotky PO může hasiče i osoby, které jsou z nějakého důvodu zásahu přítomny, ohrozit mnoho druhů nebezpečí. Nejen velitel jednotky, ale každý hasič by měl znát nebezpečí, které mu při zásahu hrozí.

1. Nebezpečí fyzického vyčerpání
2. Nebezpečí infekce
3. Nebezpečí intoxikace
4. Nebezpečí ionizujícího záření
5. Nebezpečí opaření
6. Nebezpečí pádu
7. Nebezpečí podchlazení a omrznutí
8. Nebezpečí poleptání
9. Nebezpečí popálení
10. Nebezpečí na pozemních komunikacích
11. Nebezpečí přehřátí
12. Nebezpečí psychického vyčerpání (únavový syndrom)
13. Nebezpečí udušení
14. Nebezpečí úrazu el. proudem
15. Nebezpečí utonutí
16. Nebezpečí výbuchu
17. Nebezpečí zasypaní a zavalení
18. Nebezpečí zřícení konstrukcí
19. Nebezpečí ztráty orientace
20. Nebezpečí ohrožení zvířaty
21. Nebezpečí na železnici
22. Nebezpečí polychlorovaných bifenyly

Některé druhy nebezpečí jsou všeobecně známé a není třeba na ně zvláště upozorňovat nebo je více rozvádět. Naopak jiná nebezpečí mohou být velmi zrádná a na ty se podíváme trochu blíže.

### Ad 1. Nebezpečí fyzického vyčerpání

Hranice fyzického vyčerpání je závislá nejvíce na trénovanosti organismu.

K fyzickému vyčerpání může dojít zejména při:

- použití ochranných oděvů pro hasiče a dýchací techniky
- při psychickém vypětí a stresu
- extrémní okolní teplotě, případně vlhkosti ovzduší

Obrana proti fyzickému vyčerpání:

- trénovanost
- dostatek zdrojů energie (potraviny) a tekutin
- při dlouhotrvajícím zásahu zajistit střídání hasičů a jejich odpočinek



### Ad 2. Nebezpečí infekce

Na místě zásahu může dojít k výskytu celé řady infekčních chorob, které mohou být přeneseny na zasahující hasiče. Některá taková onemocnění se projeví okamžitě, jiné po uplynutí několika dnů, měsíců nebo i let.

Je nutné používat vhodné ochranné prostředky odpovídající úrovni rizika nákazy, dodržovat základní hygienická pravidla, zásady dekontaminace a desinfekce. Doporučuje se preventivní očkování proti tetanu, hepatitidě B a klíšřové encefalitidě.



### Ad 3. Nebezpečí intoxikace

Intoxikace znamená vniknutí toxické látky do organismu člověka, přičemž může dojít k jeho otravě.

Tyto látky mohou vniknout do organismu požitím látky, vdechnutím, prostřednictvím poranění, vstřebáním kůží nebo sliznicemi. Toxické látky působí na člověka různými způsoby – na centrální nervový systém (ovlivnění dýchání, činnosti srdce, ochrnutí, ztráta smyslů apod.), na krev (vazba na kyslík v krvi, vliv na funkci krvotvorných orgánů), na trávicí systém (zvracení, bolesti nebo průjmy) nebo na sliznice a tkáně (poškození, silné bolesti).

Možné příznaky intoxikace:

- změna barvy pokožky
- bolesti břicha, hlavy
- nevolnosti, zvracení, průjmy
- dráždivý kašel, dušení, těžké dýchání
- křeče, třes
- blouznění, příznaky šoku, ztráta vědomí
- poškození tkáně nebo sliznic
- světloplachost, střídavé pocity tepla a chladu

### Ad 4. Nebezpečí ionizujícího záření

Ionizující záření je proud fotonů, elektronů, protonů, neutronů a jiných částic, schopný přímo nebo nepřímo ionizovat molekuly prostředí, kterým prochází.

Ionizující záření může vyvolat nemoc z ozáření, poškození očních čoček, popálení kůže nebo poškození jiného orgánu či tkáně.

Vzhledem ke specifikaci tohoto nebezpečí (jaderná zařízení, pracoviště nukleární medicíny apod.) není předpokládáno, že by se dobrovolné jednotky PO účastnily zásahu, při kterém by mohlo dojít k podobnému ohrožení.



## 4. Nebezpečí na místě požáru nebo zásahu

### Ad 10. Nebezpečí na pozemních komunikacích

Nebezpečí při práci na komunikacích lze předpokládat zejména:

- u požárů dopravních prostředků nebo objektů u frekventovaných komunikací
- dopravních nehod
- úniku nebezpečných látek z dopravních prostředků
- živelních pohrom

Z hlediska ochrany zasahujících osob je nejdůležitější zajistit místo události tak, aby byl vytvořen prostor pro bezpečnou práci hasičů (správné označení místa zásahu jako překážky silničního provozu, postavit vozidla tak, aby chránila hasiče před jinými účastníky silničního provozu apod.).



### Ad 11. Nebezpečí přehřátí

Přehřátím (hypertermií) se rozumí překročení maximální teploty těla, při kterém již organismus není schopen efektivního odvodu tepla z těla ochlazením. Dochází k rozšíření cév a zadržetí velkého množství krve z oběhu, čímž vzniká riziko kolapsu organismu.

K přehřátí organismu může dojít zejména při použití ochranného oděvu pro hasiče, obleků proti sálavému teplu nebo protichemických oděvů. Přehřátí hrozí zejména při vyšší teplotě okolního prostředí, způsobené např. sálavým teplem nebo přímým slunečním zářením.

Ochrana proti přehřátí:

- omezit dobu nasazení hasičů v závislosti na jednotlivých faktorech, které způsobují přehřátí
- zajistit pravidelné střídání hasičů
- vytvořit vhodné podmínky pro regeneraci sil a dodržovat dobu na regeneraci sil
- dodržovat pitný režim zasahujících hasičů

### Ad 12. Nebezpečí psychického vyčerpání (únavový syndrom)

Nebezpečí psychického vyčerpání je v profesi hasiče nejen časté, ale i pestré. Ve své podstatě závisí na druhu zásahu a délce působení zátěže, vyvolávající stresové odezvy organismu.

Vyskytuje se ve formách krátkodobých přechodných reakcí, nebo účinků trvalejšího charakteru.

Krátkodobé reakce: různé druhy negativních pocitů (volná přilba, těsný oblek, hluk, zakouřený prostor apod.), únava, vliv fyziolo-

gických procesů (bolestivost kloubů, bolest hlavy, dechová nedostatečnost, zraková únava apod.), druhy chování (výpadky pozornosti, chybná rozhodnutí velitele apod.).

Účinky trvalejšího charakteru:

- pracovní nespokojenost (nezájem o práci, přehnaná sebedůvěra apod.)
- trvalejší změny chování – poruchy duševního zdraví (reaktivní psychóza, posttraumatická stresová porucha, poruchy přizpůsobení a chování, somatické poruchy – zdravotní problémy, poruchy spánku apod.)

### Ad 16. Nebezpečí výbuchu

Podle podstaty vzniku rozeznáváme výbuch fyzikální (parní kotle, tlakové zásobníky, lahve s plyny, spreje apod.) nebo chemické (rychle probíhající hoření směsi hořlavé látky s kyslíkem – výbuch hořlavých plynů, prachů, par hořlavých kapalin).

Následkem výbuchu může dojít k:

- narušení stavebních konstrukcí
- usmrcení nebo poranění osob (i ve značné vzdálenosti)
- vzniku paniky a ztráty orientace osob
- poškození zásahových a únikových cest
- poškození požární techniky nebo zařízení PO
- vzniku, rozšíření nebo i uhašení požáru
- uvolnění toxických látek
- úniku kapalin nebo plynů z technologických zařízení

### Ad 19. Nebezpečí ztráty orientace

Ke ztrátě orientace může dojít jak u zasahujících hasičů, tak i u zachraňovaných osob. Dochází k ní zejména při velkém zakouření prostoru, v případě nočních zásahů apod.

Může mít za následek nejistotu u zasahujících hasičů, paniku u zachraňovaných osob nebo zvířat, ztížení průzkumu nebo provedení záchrany nebo evakuace, zhoršení účinnosti zásahu.

Základní ochrana:

- odvětrání zakouřených prostor
- osvětlení místa zásahu
- nepřetržitě spojení
- volba vhodných orientačních bodů
- využití dokumentace zdolávání požárů



## 4. Nebezpečí na místě požáru nebo zásahu

### Ad 22. Nebezpečí polychlorovaných bifenyly

Polychlorované bifenyly (PCB) jsou organické aromatické látky. Jejich výskyt lze očekávat zejména při zásazích v prostoru transformátorových stanic (náplň transformátorů – olej), na skládkách komunálního odpadu (tlumivky zářivek), ve sběrných dvorech nebezpečných odpadů, případně různých průmyslových zařízeních.

Ve stopovém množství mohou PCB vznikat při hoření hmot s přítomností chloru, jako je např. polvinylchlorid (PVC).

PCB jsou kapaliny těžší než voda, málo rozpustné, jejich páry jsou těžší než vzduch, nehořlavé (při vyšších teplotách podléhají termickému rozkladu), jsou odolné proti chemickému odbourávání, při úniku ulpívají jako film na pevných látkách a vytvářejí páry, které jsou neviditelné, ale rozpoznatelné podle charakteristického zápachu.

V přírodě se PCB téměř nerozkládají, pronikají do potravního řetězce a ukládají se v tkáních organismů. PCB vstřebávají i neporušenou pokožkou a pronikají krevním oběhem do lymfatických uzlin a sleziny, přičemž způsobují sníženou imunitu organismu, onemocnění jater, poruchy krevního oběhu a negativní účinky na reprodukční funkce u mužů i žen. Při chronické otravě mohou způsobit genetické změny a být karcinogenní.

Při výskytu PCB u zásahu je nutno:

- veškeré práce v dosahu zplodin hoření provádět v izolačním dýchacím přístroji
- na likvidaci úniku PCB použít dle možností přetlakové nebo rovnotlaké protichemické oděvy

- získat co nejvíce informací od majitele nebo provozovatele
- povolát chemickou laboratoř pro potvrzení přítomnosti PCB
- zasažené oděvy, pomůcky, sorbety, věcné prostředky apod. v případě, že nejde provést dekontaminace na místě, uzavřít do neprodyšných obalů a předat k dekontaminaci nebo k likvidaci odborné firmě.
- zplodiny hoření PCB (např. dioxiny) mohou být vysoce toxické, při hoření může vznikat chlorovodík
- při potřísnění látkou obsahující PCB odstranit zasažený oděv, zasažené místo omýt vodou s detergentem nebo mýdlem, postiženého uložit do stabilizované polohy a vypláchnout ústní dutinu (nevyvolávat zvracení)



## VELITEL - test k plnění odbornosti (příklad)

V testu pro odbornost VELITEL nejsou uvedeny otázky odbornosti CVIČITEL.

1. Při přijetí ohlášení události pracovník operačního střediska neověřuje:

- a) jméno a tel. číslo osoby podávající zprávu
- b) věk osoby podávající zprávu
- c) přesnou adresu události

2. Při vyhlášení poplachu vyjíždějí jednotky složené výlučně z hasičů z povolání do:

- a) 2 minut
- b) 5 minut
- c) 10 minut

3. Trasu jízdy na místo zásahu určuje:

- a) ředitel HZS příslušného kraje
- b) velitel jednotky, pokud ji neurčilo operační středisko
- c) řidič vozidla

4. Velitelem zásahu se stává:

- a) každý velitel jednotky, která se k zásahu dostaví
- b) velitel profesionální jednotky HZS
- c) velitel jednotky, která k zásahu přijede jako první

5. Hasiči po příjezdu na místo zásahu vystupují z vozidla:

- a) po povelu svého velitele jednotky
- b) po nasazení dýchacího přístroje
- c) ihned po příjezdu na místo události

6. Za organizovaný průzkum na místě zásahu odpovídá:

- a) velitel zásahu
- b) velitel jednotky, která průzkum provádí
- c) průzkumná skupina, případně její vedoucí

7. Základním cílem průzkumu je zjištění:

- a) zda lze pro hasiče zabezpečit odpočinkovou zónu pro případ dlouhotrvajícího zásahu
- b) je-li v blízkosti místa události veřejný telefon pro případ kolapsu rádiové sítě
- c) ohrožení osob, zvířat nebo majetku

8. Průzkum na místě zásahu provádí:

- a) velitel zásahu
- b) velitel zásahu a nejméně jeden hasič
- c) majitel hořícího objektu

9. Záchrana osob při zásahu:

- a) nemá přednost před záchranou zvířat
- b) nemá přednost před záchranou majetku
- c) má přednost před záchranou zvířat a majetku

10. Není-li možné zajistit transport zachraňované osoby, považuje se za záchranu také:

- a) ohlášení místa, kde se daná osoba nachází, veliteli zásahu
- b) když s ní jeden z hasičů zůstane na místě po celou dobu zásahu
- c) zabezpečení životních funkcí a podmínek pro přežití

## VELITEL - test k plnění odbornosti (příklad)

11. Při záchraně zvířat - domácí drůbeže je nejlepším způsobem záchrany:
- a) pochytat ji do pytlů nebo košů a vynést z ohroženého objektu
  - b) vynést ven z objektu kohouta a ostatní zvířata jej následují samy
  - c) vyhnat drůbež ven na volné prostranství pomocí vodního proudu
12. Po ukončení zásahu musí před odjezdem každý hasič:
- a) nahlásit veliteli ukončení všech prací, na kterých se podílel
  - b) provést kontrolu své osobní výstroje
  - c) doplnit vzduch do dýchacího přístroje, který použil
13. Po návratu jednotky ze zásahu na stanici je velitel povinen:
- a) zkontrolovat, zda se ze zásahu vrátili všichni hasiči
  - b) ohlásit návrat jednotky na stanici operačnímu středisku
  - c) zabezpečit pro zasahující hasiče dostatek tekutin a potravy
14. Nejlepší obranou proti nebezpečí fyzického vyčerpání je:
- a) trénovanost organismu
  - b) najít si lehčí práci u zásahu
  - c) v žádném případě u zásahu neběhat
15. Ionizujícím zářením rozumíme:
- a) sluneční záření, při kterém se naše pokožka opaluje
  - b) záření, které využíváme např. v mikrovlnné troubě k ohřevu potravy
  - c) proud částic schopných ionizovat molekuly prostředí, kterým prochází
16. Nejjednodušší ochranou hasičů při havárii na pozemní komunikaci je:
- a) co nejrychleji odstranit vozidla nebo jejich náklad z vozovky
  - b) vyčerpát z nádrže havarovaného vozidla pohonné hmoty
  - c) postavit hasičské vozidla tak, aby chránila hasiče před jinými účastníky silničního provozu
17. Přehřátí organismu nazýváme také:
- a) hypertermií
  - b) hypotermií
  - c) anorexií
18. Nebezpečí psychického vyčerpání nazýváme také:
- a) nemocí z povolání
  - b) únavovým syndromem
  - c) psychomotorickým postižením
19. Podle jejich podstaty rozeznáváme výbuchy:
- a) fyzikální a chemické
  - b) malé, střední a velké
  - c) otevřené a uzavřené
20. V případě nebezpečí ztráty orientace je základní ochranou:
- a) nasazení většího počtu hasičů
  - b) vytvoření štábu hašení
  - c) odvětrání zakouřených prostor a osvětlení místa zásahu

## TEST VELITEL - SPRÁVNÉ ODPOVĚDI

- |        |         |         |         |
|--------|---------|---------|---------|
| 1. - b | 6. - a  | 11. - a | 16. - c |
| 2. - a | 7. - c  | 12. - b | 17. - a |
| 3. - b | 8. - b  | 13. - b | 18. - b |
| 4. - c | 9. - c  | 14. - a | 19. - a |
| 5. - a | 10. - c | 15. - c | 20. - c |